

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/161/2019
Identifikačné číslo spisu:	1216209846
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1216209846.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ V. X., bývajúceho v W., O. XX, 2/ V. X., bývajúceho v Q., Š. XX, zastúpených JUDr. Martou Vícenovou, advokátkou v Malackách, Záhorácka 5478/15B, proti žalovanému B. Š., bývajúcemu v O., S. XXXXX/XXa, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Pavol Kollár, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lehotského 4, v mene a na účet ktorého koná JUDr. Pavol Kollár, advokát a konateľ, o 2 335, 88 € s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 103/2016, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. augusta 2018 sp. zn. 3 Co 176/2017, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalobcom 1/, 2/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II uznesením z 10. mája 2017 č. k. 51C/103/2016 - 58 návrh žalovaného na zrušenie rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20. januára 2017 č. k. 51C/103/2016 - 46, ktorým rozhodol podľa § 274 CSP, zamietol. Dospel k záveru, že návrhu nebolo možné vyhovieť, nakoľko žalovaný nepreukázal vznik takých okolností, ktoré by mu bránili účasti na pojednávaní. Náhle zhoršenie zdravotného stavu žalovaného by bolo možné považovať za ospravedlniteľný dôvod, avšak len v tom prípade, ak by bol riadne preukázaný. Lekárska správa - nález z 20. januára 2017 - bola spísaná V., fyziatrom a balneológom, pričom fyziater je lekár špecializovaný na liečbu ochorení pohybového systému fyzikálnymi metódami a liečebnou rehabilitáciou a balneológia je vedný odbor o liečivých minerálnych a termálnych vodách a kúpeľníctve. Zároveň z lekárskej správy nie je zrejмый čas návštevy u lekára ani skutočnosť, že by išlo o také zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by žalovanému bránilo v účasti na pojednávaní, prípadne znemožňovalo žalovanému súdu oznámiť aspoň telefonicky túto skutočnosť, keďže odporúčaný liečebný režim bolo teplo a pokoj. Žalovaný ospravedlnenie zaslal súdu až následne 21. februára 2017 spolu s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Napokon poukázal na to, že žalovaný je zastúpený odo dňa 13. januára 2017 na základe plnomocenstva, teda bol zastúpený aj v čase pojednávania, na ktoré sa právny zástupca nedostavil a účasť neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. augusta 2018 sp. zn. 3 Co 176/2017 na odvolanie žalovaného uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcom 1/, 2/ priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením. Na doplnenie uviedol, že úprava návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z ospravedlniteľných dôvodov vychádza z prezumpcie správnosti rozsudku. Predpokladá sa, že boli splnené všetky podmienky na jeho vydanie, avšak na strane žalovaného nastali okolnosti, ktoré súdu v čase vydania rozsudku objektívne nemohli byť známe a ktoré bránili dostaviť sa na pojednávanie súdu, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť. V konaní o návrhu na zrušenie takéhoto rozsudku nie je súd oprávnený skúmať, či boli splnené predpoklady na jeho vydanie (k tomu slúži odvolanie), súd iba skúma, či v čase rozhodnutia existoval ospravedlniteľný dôvod zmeškania podľa § 277 ods. 2 CSP. Pripomenul, že pri návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je žalovaný povinný špecifikovať dôvod ospravedlnenia tak, aby súd mohol posúdiť, aká konkrétna okolnosť žalovanému bránila v účasti na pojednávaní a či ide o okolnosť významnú, ktorá jeho neúčast' ospravedľuje. Len na základe konkrétnych okolností môže súd dôvodiť, že žalovaným uvádzaný dôvod neúčasti na pojednávaní je ospravedlniteľný. Takýmto dôvodom sú okolnosti, ktoré súdu v čase vydania rozsudku pre zmeškanie nemohli byť známe a súčasne zabránili žalovanému, aby sa na pojednávaní zúčastnil, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlnil. Zdôraznil, že dôvodom pre ktorý žalovaný zmeškal 20. januára 2017 pojednávanie bol ním tvrdý špecifikovaný akútny zdravotný stav, pre ktorý musel s podozrením na infarkt vyhľadať bezodkladnú lekársku pomoc. Toto tvrdenie bol povinný preukázať, čo neurobil. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že ním predložená lekárska správa - nález, nepreukazuje žalovaným tvrdý dôvod neúčasti na pojednávaní 20. januára 2017, teda žalovaný nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý zmeškal pojednávanie. Poukázal tiež na uvedené rozpory ohľadom predloženia predmetnej lekárskej správy, ako aj na to, že z nej nevyplyva ani čas návštevy lekára, ako uviedol aj súd prvej inštancie. V podanom odvolaní žalovaný neuviedol ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, lebo odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol uznesenie krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Podľa jeho názoru odvolací súd sa náležite nezaoberal dôvodmi odvolania a správne nevyhodnotil dôkazy, ktoré mu znemožnili zúčastniť sa pojednávania 20. januára 2017. Poukázal na to, že v čase pojednávania nemal právneho zástupcu, došlo k zrejmej nesprávnosti pri uvedení dátumu, preto tvrdenie odvolacieho súdu v tomto smere považoval za nepodložené. V ďalšom podrobne rozviedol dôvody návštevy lekára, ktorý napísal predmetnú lekársku správu - nález a skutočnosť, že neobsahovala údaj o čase návštevy lekára nie je podľa neho dôvodom na jej spochybňovanie. Podľa jeho právneho názoru, keď mu zdravotný stav zabránil zúčastniť sa pojednávania, z jeho strany sú zákonné dôvody na zrušenie rozsudku pre zmeškanie splnené. Uviedol dôvody, pre ktoré konajúci súd nemal podľa jeho názoru jednak oprávnenie spochybňovať spôsobilosť ošetrojúceho lekára poskytnúť mu zdravotnú starostlivosť a ani presne skúmať jeho zdravotný stav, na ktorý v podrobnostiach poukázal. Teda súd podľa neho nezohľadnil špecifické potreby žalovaného vyplývajúce z jeho zdravotného stavu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný

opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

9. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

10. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) žalovaný napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, teda ide o uznesenie, ktorým sa konanie končí (pozri Civilný sporový poriadok, Komentár autorov Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., Praha: C. H. Beck, 2016, str. 1356).

11. Dovolací súd následne posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú dovolateľom z § 420 písm. f/ CSP.

12. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

15. V danej veci žalovaný považoval za nesprávny procesný postup súdu zamietnutie jeho návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z dôvodu, že nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu

zmeškania pojednávania, na ktorom bol takýto rozsudok vyhlásený.

16. Podľa § 277 ods. 2 a 3 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh podľa ods. 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel, o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol na pojednávaní 20. januára 2017 rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, pričom v písomnom vyhotovení rozsudku uviedol, že boli splnené podmienky pre vydanie takéhoto rozsudku a poučil žalovaného o možnosti podať návrh na jeho zrušenie a z akého dôvodu.

18. V konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd neskúma splnenie predpokladov pre vydanie samotného rozsudku pre zmeškanie, ako správne konštatoval odvolací súd, ale skúma, či žalovaný ne/preukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu zmeškania pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 277 ods. 2, 3 CSP. Dovolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdov nižšej inštancie, že žalovaný nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu zmeškania pojednávania 20. januára 2017. V podrobnostiach dovolací súd poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (v plnom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie), v ktorom sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaného. Zdôraznil, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že dôvodom zmeškania pojednávania bol akútny zdravotný stav, ktorý si vyžadoval vyhľadanie akútnej zdravotnej starostlivosti s poukazom na predloženú lekársku správu - nález, čím nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý pojednávanie zmeškal. Úvahy žalovaného a polemiku s rozhodnutím súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia tejto správy považoval za irelevantné. Žalovaný ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti vo vzťahu k preukázaniu existencie ospravedlniteľného dôvodu neprítomnosti na predmetnom pojednávaní.

19. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že nakoľko dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP procesne prípustné, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

20. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.